

Carl XVI Gustaf: Jultal 2000

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 2000

Plats

Stockholm

Kära svenskar, hemma och i utlandet, Julen präglas av seder och traditioner, unika för varje plats och varje familj. Men om det så är midvinter eller högsommar fylls denna helg av värme, glädje och förväntan. Denna barnens stora högtid samlar familjer och vänner. Våra tankar går till dem, som under året lämnat oss, eller som vi inte sett på länge. Det känns också särskilt angeläget, att sträcka ut en hjälpare hand till dem som är gamla, ensamma eller sjuka. Det kristna budskapets innebörd är grunden till julens framskjutna plats i våra hjärtan, det får vi inte glömma eller förtränga. Inom några få dagar avslutar vi det första året i det nya millenniet. Förra året, vid den här tiden, upplevde vi både enorma förväntningar och viss oro inför det nya och stora, som intåget i ett nytt årtusende symboliserar. Inledningen till ett nytt år inbjuder alltid till reflexioner och begrundan av det som varit och förhoppningar inför framtiden. Under julhelgen får vi tillfälle att i lugn och ro ägna oss åt sådana tankar. Det har genom tiderna varit en styrka för vårt land, att vi lyckats bibehålla gamla traditioner samtidigt som vi bejakat utveckling och nya intryck och idéer. Vår gemensamma historia utgör grundvalen för den fortsatta utvecklingen. Den är kittet som håller oss och våra gemensamma värderingar samman. Därför är det så viktigt att vi värnar om vår historia, samtidigt som vi välkomnar en dynamisk förändring. *Låt mig försöka göra en kort historiebeteckning, som jag då och då tänker på, när jag vistas här på Stockholms Slott. För cirka tusen år sedan var Erik Segersäll kung över Sverige och hade Uppsala som sin huvudstad. Då spärrade vikingarna sundet vid nuvarande Helgeandsholmen med stora stockar. Därigenom kunde de kontrollera den viktiga sjöfarten in och ut ur Mälaren. På sätt och vis kan de därigenom sägas ha lagt grunden till Sveriges roll som en betydande handelsnation. I omedelbar anslutning till denna "stockholme" anlade man också en befäst marknadsplats där man kunde förvara spannmål, salt och andra förnödenheter, liksom söka skydd för natten. Denna byggnation blev med tiden också konungaboning och kom att utgöra grunden till Stockholms Slott. Mycket har förändrats i världen sedan dess när hela trettio generationer levt och verkat i det som vi i dag kallar Sverige. *Lika kraftfullt, som

vi med alla medel måste bekämpa nationalismens avarter, skall vi stå upp för vår historia och vårt land och värna om det vi har gemensamt, inte minst språket, traditionerna, flaggan och våra övriga nationella symboler. Grundläggande värderingar utgör basen för arbetet inom alla mellanstatliga organisationer, som skall stå upp för den nationella identiteten och särarten. Det gäller också vårt arbete i internationella sammanhang. I såväl den Europeiska Unionen som i Förenta Nationerna, ser vi det som vår självklara roll, att söka påverka den internationella utvecklingen i samklang med våra egna ideal. Sverige övertar snart, för första gången, ordförandeklubban i EU. Vårt arbete inom Unionen är viktigt. Detta kommer att ge vårt land nya möjligheter, att med tyngd försvara och torgföra de uppfattningar och fundamentala övertygelser, som ligger oss varmt om hjärtat. *Vårt samhälle har byggts upp av förtjänstfulla män och kvinnor, som genom initiativkraft, mod och klartänkande haft förmåga att styra vårt samhälle framåt. Nya svenska landvinningar inom den högteknologiska industrin, medicinen, musiken och informationsteknologin påverkar i dag vår ekonomi och bidrar till att driva samhället framåt. Sverige beskrivs numera ofta, som en kraftfull motor i det internationella IT-samhället. Därmed har också en ny generation kommit att få ett dominerande inflytande. Många gamla värderingar och synsätt har ifrågasatts och ibland förändrats. Utvecklingen har olika sidor. För många har omställningen inte varit lätt. Förändring är ett tecken på ett dynamiskt samhälle, men det är viktigt att individen och miljön inte kommer i kläm. Den miljökonferens, som i FN:s regi hölls i Haag tidigare i höst, slutade dessvärre utan att man lyckades komma fram till ett gemensamt uttalande eller eventuell handlingsplan. Detta är oroväckande, särskilt med tanke på att många forskare, redan i dag, ser allt tydligare konsekvenser av människans ansvarslösa beteende, med bl.a. förgiftad miljö, klimatförändringar och degenerativa sjukdomar som följd. Vårt land har de senaste åren, liksom många andra delar av västvärlden, upplevt gynnsamma ekonomiska omständigheter. Detta har exempelvis inneburit minskad arbetslöshet och ekonomisk tillväxt. Men högkonjunkturen har också lett till en jakt på materiellt välstånd, ett behov av ständig framgång och en hård inbördes konkurrens på arbetsplatserna. Hos många har detta satt sina tydliga spår, i form av själslig och även kroppslig ohälsa. Denna medaljens baksida ställer stora krav på oss alla, att ta vårt sociala och medmänskliga ansvar. Vi måste fortsätta att värna om värden som lätt trängs undan av den rent ekonomiska vinningen. Ansvar, tolerans och respekt för andra, empati, vänskap och kärlek är viktiga ingredienser i vårt civiliserade samhälle. Jag vill ta detta tillfälle i akt, att framföra mitt och Drottningens varma tack till alla de frivilligorganisationer och enskilda

människor, som gör beundransvärda insatser inom detta område. Men tyvärr, det räcker inte, vi måste göra mera! Vi måste lyssna till signaler från dem omkring oss, som har det svårt. Vi måste också lära oss förstå, acceptera och respektera, att förutsättningarna varierar från människa till människa, att vi alla är individer. Många föds exempelvis med någon form av handikapp. Detta kan ta sig olika uttryck, men känns ibland svårt om det bemöts med oförstånd. I gengäld kan ett erkännande, och en hjälpande hand, visa vägen till framgång och glädje. Det behövs ofta så litet, och vi kan alla bistå, var och en på vårt sätt. Vart fjärde år samlas världens nationer till de traditionella Olympiska Spelen, ett fantastiskt skådespel som denna gång ägde rum i Sydney. I omedelbar anslutning till dessa spel arrangeras Paralympics, motsvarande tävlingar för handikappade ungdomar. Både Drottningen och jag känner ett stort engagemang i såväl OS som handikapp-OS och vi följer alltid våra atleters ansträngningar på nära håll. Vi delar deras glädjeämnen och besvikelser och applåderade i år åt stora svenska framgångar i både OS och Paralympics. Paralympics ger deltagarna en unik möjlighet till internationellt erkännande och självförverkligande. Dessutom ger de en inblick i hur mycket man kan åstadkomma när viljan och de yttre förutsättningarna finns. Jag vill än en gång gratulera våra duktiga idrottsmän och -kvinnor, i båda spelen, till deras enorma prestationer. Men det är inte bara på idrottsarenorna som svenskar utmärkt sig under året. För drygt två veckor sedan hade jag ännu en gång förmånen att dela ut årets Nobelpris. Det är alltid en stor upplevelse, att till Alfred Nobels minne få belöna män och kvinnor som på olika sätt fört mänskligheten framåt. I år var det ovanligt många pristagare och det var en särskild glädje, att få överrätta medicinpriset till en svensk forskare.*Den omtalade "globala byn" är snart ett faktum, och de stora geografiska avstånd, som tidigare skilde Er utlandssvenskar från Era nära och kära här hemma, utgör nu sällan ett praktiskt problem. Detta hindrar inte, att vi vid jultid, tänker alldeles särskilt på våra släktingar och vänner på fjärran ort. Under våra resor utomlands har Drottningen och jag ofta tillfälle att följa de insatser Ni utför för vårt land. I år har vi haft den möjligheten i bl.a. USA och Bulgarien. Vare sig Ni arbetar för svenska företag, driver egen affärsverksamhet, är anställda vid utländska bolag eller tjänstgör inom den svenska utrikesförvaltningen och exportfrämjandet eller är verksamma inom någon av de internationella organisationerna, gör ni vårt land stora tjänster. I dag vill jag ta tillfället i akt att ännu en gång tacka varmt för det ovärderliga, men ibland både otacksamma och riskabla arbete ni utför.*För vår familj har det gångna året inneburit många förändringar. I november avled min faster, änkedrottning Ingrid av Danmark,

och det var med stor sorg och saknad som min familj och jag följde Henne till den sista vilan. Med stolthet och värme kunde jag åter konstatera vilken betydande plats Drottning Ingrid hade i både danska och svenska hjärtan. Kronprinsessan har avslutat sina två år av studier vid Yale-universitetet i USA. Hon har nu flyttat hem för att fortsätta med praktiska studier av det svenska samhällets uppbyggnad och funktion, samtidigt som hon bistår Drottningen och mig i vårt arbete för Sverige, både hemma och utomlands. Prins Carl Philip fullgjorde under året sin värnpliktstjänstgöring, men har beslutat att fortsätta sin militära bana. Han kommer därför att påbörja sin officersutbildning efter helgerna, först i Karlskrona och sedan vid Karlberg i Stockholm. Prinsessan Madeleine har ännu en termin kvar i gymnasiet, innan Hon också får möjlighet att gå vidare i sin utbildning.*Med denna hälsning vill min familj och jag önska Er alla, hemma och utomlands, en god fortsättning på julen. Vi hoppas att Ni, liksom vi, får tillfälle att samlas i lugn och ro för att summera det som varit och hämta kraft inför det som kommer. Därför avslutar jag nu med att önska alla och envar ett Gott Nytt År 2001.

Taggar

2000, 2000-tal, Högtidstal, Jultal, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-2000>